

In sloni letijo po zraku

Ervin Hladnik - Milharčič

Meta Roglič

fotografija Tomaž Skale

Sreda zjutraj. Jutro po celodnevni seji državnega zbora na temo Patria. S petnajstminutno zamudo predsednik vlade in prvak SDS Janez Janša vstopi v sobo. Hladno nam seže v roko, sede nasproti nas in odločno naznani: Fotografirate lahko deset minut, točno ob uri končamo. In tako se je tudi zgodilo. Ob desetih je oznanil svoj zadnji odgovor, vstal in odšel. Vmes pa je nastal tale pogovor.

Eden osrednjih političnih dogodkov ta teden je bila izredna seja državnega zbora. Ste zadovoljni s potekom in rezultati seje?

V preteklem tednu je bilo veliko očitkov, ki so se nanašali na delo tožilstva in policije. Državni zbor je tisti, ki nadzoruje delo obeh organov, državni zbor je imenoval predsednika protikorupcijske komisije in je bilo zato prav, da so se poslanci seznanili s poročili in razčistili z očitki.

V enem od sklepov so poslanci zavezali organe odkrivanja in pregona, da nadaljujejo z uspešno preiskavo tega primera. Se vam zdi, da je bila ta preiskava uspešna, če so se dokumenti Interpola založili za več kot eno leto, pa tudi tožilstvo je deležno vrste očitkov, da je v tem primeru naredilo zelo malo ali sploh nič?

Očitno imate vi več dokumentov oziroma informacij, da lahko vprašanje postavite na tak način. Vaš novinar je že 2. avgusta v Dnevniku objavil, da naj bi obstajal neki seznam, s kom je treba opraviti pogovore oziroma koga zaslišati, ki je bil s Finske poslan v Slovenijo. Dejansko je ta spisek prišel v Slovenijo šele šestnajst dni po tistem, ko je o tem pisal vaš novinar. Torej imate vi več informacij in lahko lažje sodite.

Torej mislite, da je bilo delo policije in tožilstva na tem področju uspešno?

Sklepov ni predlagala vlada...

Vlada jih je potrdila.

Vlada je v svojem stališču zapisala, da sklepom ne nasprotuje.

Se pravi, da se vam to, da je ležal poziv Interpola v predalu več kot leto dni in se policija ni zganila, ne zdi zadosten razlog, da bi objektivno odgovarjal bodisi minister ali šef policije? Konec koncev je na primer notranji minister Ivo Bizjak odstopil, ker je skupina specialcev v prostem času izvedla rop v Avstriji. Tokrat pa gre za napako policije kot institucije, odgovarjal pa bo kvečjemu kak nižji uslužbenec.

Ta vaša primerjava je smešna, ker je slo tedaj za oborožen rop v tuji državi, tukaj pa gre za zamudo pri nekem odgovoru. Toda tudi v tem primeru mora nekdo konkretno odgovarjati. Preiskava bo pokazala, kdo je tisti, ki je za to odgovoren. Preiskava pa mora tudi pokazati, kako je mogoče, da so te informacije prišle do nekaterih drugih oseb v Sloveniji, če pa menda slovenski oddelek Interpola s to zahtevo avstrijske policije uradno ni seznanil nikogar in je zaradi tega sprožen nadzor. Vendar pa tudi finska policija ni odgovorila na zahtevek avstrijskega Interpola. Ta pa se je nanašal na sum pranja denarja in ne na to, o čemer se zdaj govori v Sloveniji oziroma v oddaji finske TV.

S to primerjavo sva hotela postaviti tudi vprašanje, ali objektivna odgovornost za to vlado sploh še obstaja.

Treba je vedeti, kdo je za kaj odgovoren. Se vi čutite odgovorni za to, kar je pisal vaš kolega Rok Praprotnik o Patrii? Ali se vaš urednik čuti odgovornega za naslov, da finska vlada zanika politično ozadje oddaje, čeprav je bila to čista laž? Ali je vaš urednik zaradi tega odstopil?

V našem časopisu v vsej tej zgodbi ni bilo treba nič zanikati. Vse, kar smo zapisali, je držalo.

In sloni letijo po zraku.

Prosim?

Vse, kar ste napisali v vašem časopisu, je držalo in sloni imajo krila ter letijo po zraku.

Ali je to primerjava za pisanje našega časopisa?

Toliko laži, kot sem jih prebral v vašem časopisu v zadnjih dvajsetih letih, čeprav ga ne berem pogosto, je zelo težko prebrati kjerkoli drugje.

Če so bile kakšne napake, ste verjetno stvari demantirali, konec koncev ste sprejeli zakon...

Ki ga vaš časopis vztrajno krši, kar je že bilo ugotovljeno na sodišču.

Ob tej zadnji zgodbi, kolikor sva seznanjena, ni prišel

noben zahtevak za popravke informacij. Navajali smo dejstva, ob vseh citatih so navedeni avtorji z imeni in priimki...

Ravnokar sem videl leteti slona po zraku.

Če sva prav razumela, je za vas vsa ta zgodba o Patriinih poslih v Sloveniji medijski konstrukt...

Ne vem, kako ste vi to razumeli. Kako sem jaz razumel to zgodbo, razlagam že osem dni in ne čutim nobene potrebe, da bi vse to ponovil še enkrat.

Meni je malo žal, da tole postaja intervju z nama...

Jaz vas nisem zaprosil za intervju, vi ste prišli k meni.

Seveda. Želeli smo narediti intervju z vami kot kandidatom za volitve, ki ima poleg prvaka SD Boruta Pahorja največ možnosti, da vodi vladu v naslednjem mandatu.

Do zdaj tega namena v vaših vprašanja nisem zasledil, tako da bom zelo vesel, če bo v prihodnje tako.

Zaradi te oddaje na javni finski televiziji je skoraj ohranjeno slovensko politično življenje in zaradi tega prispevka država zdaj posreduje pri finski strani. Se vam zdi normalno, da prihaja tako rekoč do nekih zaostritev razmer med državama zaradi ene novinarske oddaje?

Ne prihaja do zaostritev razmer med državama zaradi ene novinarske oddaje. Prva nota je bila poslana na Finsko zato, ker je bilo v tej oddaji rečeno, da v državnem podjetju, ki ga upravlja finska vlada, obstajajo dokazi za neko absurdno obtožbo. Druga nota pa je bila poslana, ker so se nekateri finski uradniki s svojimi izjavami – kot smo izvedeli kasneje, so bile nekatere tudi napačno interpretirane – neposredno vmešavali v slovensko volilno kampanjo.

Se vam zdi logično, da bi nekdo, ki bi načrtoval vdor v slovensko volilno kampanjo, to naredil z oddajo na Finskem in v finščini? Mar ne bi bilo bolj logično, da to naredi v slovenščini doma?

Če bi to oddajo objavil kdo v Sloveniji in bi jo zaključil s tem, da je kdorkoli dobil podkupnino z navedbo, da ima dokaze za to, ki pa jih ne bo objavil, bi ta medij izgubil vso kredibilnost. Te besede se je zato položilo v usta finskemu novinarju. Zato, da bi bilo pojasnjevanje težje. Ker naj bi bilo vse, kar se objavi na Finskem, absolutna resnica. Na Finskem ta oddaja ni vznemirila nikogar, Slovenija jih ne zanima pretirano. In kljub zelo jasnim finskim zakonom, ki zagotavljajo pravico do popravka oziroma odgovora, smo doživeli odgovor, da popravka enostavno ne bodo objavili. Sicer pa so bili novinarji oziroma uredniki tega istega finskega programa leta 2004 na častnem razsodišču zaradi podobnih manipulacij enkrat že opomnjeni.

Ampak to so finski problemi.

Ne, to niso finski problemi. V oddaji nastopajo poslanski kandidati slovenske opozicije in tudi v odgovoru, ki je prišel s Finske, se sklicujejo na informacije, ki so pridobljene od slovenskih sogovornikov.

Ampak prej ste rekli, da se je to položilo v roke finskemu novinarju. Lahko to konkretizirate, kdo bi to naredil?

Televizija Slovenija, o kateri v vašem časopisu pišete, da je režimska in pod nadzorom vlade, je v Sloveniji edina v celoti predvajala to finsko oddajo. Če ste si jo ogledali, ste videli, kdo izreka absurdne obtožbe. To sta dva kandidata LDS in SD, Potočnik in Cvikl, potem Kos, človek, ki politično deluje v okviru Liberalne akademije in je v vseh dosedanjih podobnih aferah močno vpleten. In tukaj je še direktor konkurenčnega podjetja Švajger, ki je slovenski javnosti celo razlagal, da je moja poročna priča sodelovala v postopku izbora oklepnikov, čeprav nimam nobene poročne priče. Zelo jasno je, od kod absurdne obtožbe prihajajo.

Afera Patria tudi ni prva afera v Sloveniji, ki se je začela z objavo na tuji televiziji. V režiji istih ljudi se je zgodila podobna afera Vič-Holmec. Začela se je z objavo absurdnih obtožb, da so med vojno za Slovenijo slovenski vojaki in policisti streljali na ujete vojake JLA. Te so bile objavljene najprej na avstrijski televiziji. Isti scenarij.

Lahko vendarle predpostavite, da je finski novinar, ki ga je zanimalo, kaj Patria počne, naletel na to zgodbo, prišel v Slovenijo in stvar preveril pri ljudeh, ki o tem kaj vedo?

Ta novinar je prišel do tistih ljudi, do katerih jih je pripeljal Blaž Zgaga.

Poglejte, oddaja je bila o Patrii...

Ne. Oddaja je bila o črki J, ki naj bi predstavljala Janeza Janšo.

S tem se je končala.

Če bi bila to oddaja o Patrii, se mi zdajle o tem ne bi pogovarjali.

Glejte, komu bi to lahko koristilo...

... Pa res! Kakšno vprašanje. Kar dol sem padel od začudenja.

Čakajte. Če gremo po vrsti...

No, pojdimo. Kdo je zahteval moj in Erjavčev odstop takoj po objavi te oddaje?

Dobro. Ampak...

Ne, ni dobro.

Toda s to oddajo so vam dali možnost, da postanete žrtev in da napadate.

A res?

Dali so vam torej možnost za dvoje, v čemer ste dobri. Zakaj bi vaša politična konkurenca ustvarjala izredne razmere, v katerih ste vi vedno zmagovalec. Se vam zdi, da ste tokrat poraženec?

Poglejte, gospa Roglič. Recimo, da nekdo objavi, da vaši dohodki na mesec bistveno presegaajo dohodek ministrov v vladi. Da ste za svoje pisanje, ki je izrazito očitno usmerjeno v neko radikalno kritiko samo določenih strank in ljudi, izjemno plačani oziroma podkupljeni. Ali bi bili vi veseli te svoje vloge, ko bi se lahko kot žrtev branili pred takšnimi obtožbami?

No, teh visokih dohodkov pa pri meni res ne morejo najti.

Tudi pri meni te podkupnine res ne morejo najti.

Poleg tega pa nisem v vlogi, da bi politično delovala.

Niste? Za zdaj je bilo letos po Sloveniji več vaših plakatov kot mojih.

Ampak v različnih funkcijah. Moje ime se pojavlja izključno v povezavi z mojo službo na Dnevniku, vi pa kandidirate.

Vaše ime ste dali za podporo točno določeni politični opciji.

Prosim? Kateri politični opciji?

Ja, preberite svoje članke.

Jaz na plakatih nastopam kot novinarka Dnevnika in sem torej dala podporo Dnevniku.

Dnevnik pa je mogoče dal podporo vladni koaliciji? Dajte no.

Nikomur. Kolikor vem, naši plakati niso v službi predvolilnega boja. Ampak pustimo to...

Naredil sem samo tehnično primerjavo. Najbrž se nihče normalen ne počuti dobro v položaju, ko je brez dokazov obtožen jemanja podkupnine.

Se vam torej zdi, da v trenutni situaciji izgubljate ali delujete v nekašnih izrednih razmerah, kjer se vas vaši konkurenti bojijo?

To, da mi sami ustvarjamo izredne razmere, ker boljše funkcioniramo v teh razmerah, pišejo vaši komentatorji. Se pravi, da smo mi naročili to oddajo? Ali smo

mi naročili gospodu Cviklu, pa Potočniku in ostalim, ki so nas obtoževali, pa Zgagi, ki je organiziral pot finskega novinarja, naj to počnejo?

Nisem tega rekla. Vprašala sem vas samo, komu od vaših nasprotnikov koristi ustvarjanje razmer, v katerih ste dobri.

To se sprašujete po osmih dneh, niste se pa spraševali en teden, ko ste nas nabijali in z lažnimi naslovi skušali utemeljiti lažne obtožbe nastopajočih v finski oddaji.

Poročali smo o zgodbi, ki se je pojavila.

In ste poslali novinarja en dan pred oddajo v Helsinke.

To je pa raziskovalno novinarstvo. Katerega del ste bili včasih tudi vi.

In to raziskovalno novinarstvo med svojim avgustovskim obiskom v Sloveniji ni odkril, da bodo pri nas septembra volitve. Res dobro raziskovalno novinarstvo in res dobra pomoč vaših kolegov, ki so jim pri tem pomagali.

Se vam torej zdi, da v tej igri izgubljate?

Verjamem, da na koncu resnica vedno zmagava.

Ni pa rečeno, da je ta konec 21. september?

Izredno sejo parlamenta je eden od poslancev Nove Slovenije zaključil z dobrim slovenskim pregovorom: kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade.

Pa kdo je ta drugi?

Tudi po vašem uredništvu je v zadnjih osmih dneh hodilo veliko ljudi z lopatami in krampi.

Iz vaših dosedanjih izjav je razbrati, da za to zgodbo krivite Socialne demokrate. Stoji za tem Borut Pahor?

Za to zgodbo stojijo tisti, ki so želeli s podobnimi spletkami že v preteklosti na vsak način onemogočiti demokratično alternativo silam, ki so neposredno vladale v Sloveniji skoraj petdeset, posredno pa še dvanajst let.

Torej globoka država? Milan Kučan?

O Milanu Kučanu povprašajte vašega kolega v vaši nedeljski izdaji. Aleksander Lucu je že 27. avgusta v

Nedeljskem Dnevniku pisal o tem, da naj bi Milan Kučan pripravil veliki pok, ki bo prišel iz Finske. O tem je torej pisal vaš kolega in o tej teoriji ali pa praksi zarote morate več povprašati njega. Očitno je dobro obveščen.

No, ampak tudi vi govorite o teoriji zarote...

Samo citiram, kar ste pri vas napisali.

Dobro, da vi berete medije.

Kar nekaj tega sem moral prebrati v pripravi za to izredno sejo.

Bi torej lahko rekli, da je v ozadju globoka država, o kateri tako rad govori zunanji minister Dimitrij Rupel? Kdo je pravzaprav globoka država v Sloveniji in kakšna je njena vloga?

Ne vem, ampak ko gledam te vaše obraze na teh plakatih, ki reklamirajo Dnevnik, se mi dozdeva, da...

Torej sva midva globoka država?

Včasih prihajate precej iz globokega.

Ali lahko vsaj teoretično novinarstvo razumete kot poklic, ki se iz dneva v dan ukvarja z deskripcijo in interpretacijo okolja? Brez političnega ozadja, političnih botrov. To novinarstvo namreč midva predstavlja. Noben članek, ki sva ga napisala, ni nastal v nobeni politični pisarni, nihče ga ni narekoval. Pod vse, kar sva napisala, se podpisava še enkrat.

Poglejte, gospod Milharčič, ne vem, zakaj ste tako razburjeni, če je to vse res tako, kot govorite. Saj potem to bralci vse sami vidijo, vsak dan tiskate desetstične kopij. In se ni treba tako braniti.

Ko smo ravno pri medijih. V torek pred tremi tedni je bila posneta oddaja, v kateri ste rekli, da mafijski mediji o mafiji ne pišejo. Ta oddaja je bila predvajana naslednji dan zvečer. Že v sredo zjutraj pa je izšel časopis Ekspres, v uvodniku katerega je avtorica napisala ta isti stavek.

Ali veste, kako star je ta italijanski pregovor? Po moje več kot sto let.

Nekateri profesorji komunikologije so stvar raziskovali in ugotovili, da ta italijanski pregovor sploh ne obstaja.

Ste jim vi naročili ali so kar sami raziskovali.

Takšne moči si pač, žal, ne morem pripisati.

Potem najbrž niste vsega raziskali.

To se pravi: ta pregovor obstaja in se je tako rekoč istočasno pojavil v uvodniku brezplačnika in kot vaša misel na sočenju, ki je bilo predvajano nekaj ur kasneje.

Poglejte, jaz brezplačnikov ne berem. Me pa zelo čudi, kako je nastalo silno vznemirjenje, ker se je pojavilo nekaj tednikov z Reporterjem na čelu, ki sicer ni brezplačnik in ki piše drugače. Potem ko se je uničilo Mag in so se fantje organizirali in pišejo drugače kot vi... Silno vznemirjenje. V Sloveniji izhaja šest dnevnikov, ki so v lasti dveh oligarhov, ki pred 15 leti nista imela nič. Zdaj ste njihovi uslužbenci. Lahko napišete karkoli, na milijone kopij izide na mesec in zdaj sta problem dva tednika, ki izideta enkrat na teden. Ne vem, ali je bilo to v uvodniku, ker tega nisem bral, vem pa, da je ta pregovor že nekaj časa aktualen. Tudi za vas je aktualen. Kako mislite, da je lastnik Dnevnika prišel do tega premoženja? Ali ste kdaj to raziskali, ko ste tako neodvisni? Še nobenega članka nisem zasledil, kjer bi se Dnevnik poglobil v to, kako je nekdo, ki lastniško obvlada vašo hišo, prišel do tega premoženja. Če ste tako neodvisni, naredite to raziskavo jutri. Šestnajst dni vnaprej veste, kakšen seznam bodo finški preiskovalci poslali slovenskim, pa ugotovite še, kako je vaš lastnik prišel do premoženja.

Če je naš lastnik prišel do premoženja na sporen način, ali torej proti njemu poteka kakšen postopek?

Nekaj malega je bilo menda o tem ponekod zapisano.

No, potem pa počakajmo na ugotovitve pristojnih organov, o čemer bomo vsekakor pisali.

Kje pa je v tem primeru raziskovalno novinarstvo? Ali vas ne zanima, od kod lastniku, ki vas plačuje, denar? Glede na to, da ste tako neodvisni, se mi zdi čudno, da tudi tega ne raziščete, ampak se ukvarjate z uvodnikom v nekem brezplačniku. To je zdaj naenkrat glavni problem.

Leta 2006 ste na osrednji proslavi v govoru o Sloveniji kot svetlini 21. stoletja uporabili kar nekaj odstavkov iz Blairovega govora. Kasneje ste rekli, da ste sami avtor tega govora. Moram priznati, da težko verjamem, da ste si vzeli Blairov govor in prepisali njegove dele.

Mene še najmanj skrbi to, kaj vi verjamete ali ne.

No, ali ste vzeli Blairov govor in prepisali njegove dele? Prepričana sem, da predsednik vlade tega ne dela.

Predsednik vlade tega ne dela in tudi predsednik slovenske vlade ni naredil. Predsednik slovenske vlade je to že pojasnil.

Kdo pa vam je napisal govor?

Govor vam napisal sam. Predloge so mi pripravili sodelavci, končno verzijo pa sem napisal sam.

Se pravi, da je bil ta prepis Blairovega govora že v predlogu, ki ste ga dobili?

Teza, da moč malih narodov ni v številkah oziroma v kvantiteti, temveč v kvaliteti, je misel Thomasa Masaryka, ki jo je razvil v knjigi *Položaj malih narodov*. To ni niti moja niti Blairova originalna misel. In če smo natančni, moto Blairovega govora je bil drugačen. Blair je govoril o tem, da oni, torej Britanci, najbrž nikoli več ne bodo mogočni, in pri tem očitno mislil na nekdanjo slavo in mogočnost britanskega imperija. Uporabil je besedo mogočni in ne najmočnejši, kot so narobe prevedli naši očitkarji. Gre za drugačno poanto. Slovenija ima drugo zgodovino. Nikoli ni bila imperij. Če bi prebrali Blairov govor v originalu, bi to razliko videli.

No, nekaj odstavkov vašega in Blairovega govora je povsem identičnih in težko rečeva, da bi napisali iste stavke, če jih ne bi prepisali.

Kot pravi star pregovor: tisti, ki želi ponoči videti dan, ga bo videl, tisti, ki želi podnevi videti noč, mu bo mogoče celo to uspelo.

Predstavili ste ministrsko ekipo, ki pa še ni celovita. V njej je gospod Jarc, ki odhaja za veleposlanika, gospod Groznik pravi, da ne želi biti minister. Menite, da bi s tako ekipo lahko uspešno izpeljali še en mandat?

Gre za ekipo, ki je v veliki meri zadnja leta nosila glavno breme pri pospeševanju slovenskega razvoja. To je ekipa, ki je uspešno vodila Evropsko unijo, o čemer obstajajo nedvoumne ocene kredibilnih in kompetentnih evropskih sogovornikov in institucij. Ta ekipa je pripravljena domače izkušnje nadgraditi s še boljšim delom, evropske pa za prenos dobrih rešitev domov, za razvoj Slovenije, pravično delitev ustvarjenega in odpravljanje revščine.

Peter Jambreč je leta 2001 rekel, da so v Sloveniji po politični teoriji trije izvori moči – glasov volilcev, medijska in finančna moč. In takrat je rekel, da obstaja finančno-korporacijski sistem, ki lahko pomaga vzpostaviti to ali pa neko drugo politično opcijo. Našel je 15 imen, med njimi so bili Laško, Union, Gorenje, Luka Koper, Krka, Lek, Nova Ljubljanska banka, Telekom, Petrol, Istrabenz. Rekel je, da se pokaže, da gre za sistem, ki ima dovolj akumulacije, da lahko postavi na noge katerokoli novo opcijo. To je zanimiv sistem, ki mora biti sorazmerno dobro notranje povezan, strukturiran in kompatibilen. In rekel je, da ima možnost, da si kupi vlado in medije. To je bila njegova ocena prejšnjega vladnega mandata. Jambreč je eden od ljudi, ki je oblikoval politične parametre vaše vlade. Zanima nas, ali drži včas, da ste to staro omrežje razstavili in vzpostavili novo? Je to tisto, čemur se reče sproščeno Slovenije?

Ne vem, ali sem vse razumel, ker ste precej dolgo brali to vprašanje. Politične parametre te vlade je oblikovala koalicijska na osnovi programov koalicijskih strank, ko je bila sestavljena koalicijska pogodba. Če vam v tem, kar ste prebrali, kaj ni jasno, pa morate vprašati avtorja.

Se s to trditvijo lahko strinjate ali jo zavračate?

Sporen je kapital, ki ustvarja monopole, sporen je kapital, do katerega so nekateri prišli s spornimi postopki, ki so danes predmet preiskav. Sporno je, da ima ta kapital v lasti 90 odstotkov tiskanih medijev v Sloveniji, da vas spreminja v svoje uslužbenice in na tak način pridobiva neko nenormalno družbeno moč in ustvarja tudi v Sloveniji položaj, podoben kaki drugi državi. Kjer nekdo, ki ima tudi zelo veliko denarja in je lastnik medijskega imperija, lahko kreira tudi politiko tiste države. Vključno z zakonodajo, ki zadeva medije, sodstvo itd. To je sporno.

V začetku mandata je veljalo, da ima Slovenija samo eno elito ali pa eno elito in pol, ki lahko vlada. Ali ste v teh štirih letih ustvarili novo elito? Imamo zdaj dve gospodarski in politični eliti, ki sta med seboj zamenljivi?

To, kar ste rekli, je čista neumnost. To ni nikoli veljalo. V Sloveniji nikoli ni bilo samo ene elite, ki lahko vlada. Se je pa takšen pogled širil preko vašega in drugih časopisov. Kot da ni alternativne neki stranki, ki je bila dvanajst let na oblasti. Češ, samo oni so sposobni, samo oni znajo vladati, tudi če niso najbolj poštene. Ustvarjal se je vtis, da drugih sposobnih tako in tako ni. Ni pa bilo to res. Če bi bilo to res, potem Slovenije sploh ne bi bilo. Katera elita pa je Slovenijo osamosvojevala in ubranila v vojni za Slovenijo?

Ali je elita osamosvojila Slovenijo? A ni bil to splet družbenih gibanj?

Ni šlo kar za neki splet slučajnosti. Treba je bilo sprejeti odločitev za plebiscit v Demosovem poslanskem klubu, potrebno je bilo usklajevanje z opozicijo, da smo dosegli enotnost okoli zakona o plebiscitu, potrebno je bilo trdo garanje za pripravo na osamosvojitve in uspešno obrambo v vojni za Slovenijo. Opozicija je v tistih šestih mesecih od plebiscita do vojne leta 1991 glasovala proti vsem ključnim zakonom, ki so omogočili uspešno obrambo Slovenije. Torej sta bili dve eliti. Ena je delala in tvegala za osamosvojitve, druga pa je večinoma nagajala. Niso pa bili vsi takšni, tudi v takratni opoziciji je bilo nekaj iskrenih zagovornikov slovenske samostojnosti.

Ste v štirih letih dosegli stanje družbe, s katerim ste zadovoljni?

Če bi že dosegli takšno stanje, potem ne bi več kandidiral, ker za to ne bi bilo nobene potrebe.

S čim bi torej v prihodnjem mandatu dopolnili zdajšnje sliko Slovenije?

Nadaljevati je treba z gospodarskim razvojem in bolj pravično delitvijo ustvarjenega. Dopolnili bomo Strategijo razvoja Slovenije. Slovenija se je zadnja leta razvijala hitreje, kot je predvideno v obstoječem dokumentu. Cilje bomo postavili višje. Ravno kar je prišel podatek o gospodarski rasti v drugem četrtletju. Kljub nekim pesimističnim napovedim, kako nas čaka recesija, smo včeraj izvedeli, da se je brezposelnost znižala tudi v zadnjem mesecu. danes pa, da je bila gospodarska rast v drugem četrtletju letošnjega leta krepka čez 5 odstotkov. S podobnim razvojnim tempom je mogoče nadaljevati.

V opoziciji govorijo, da nas čaka recesija, težke gospodarske okoliščine in tako naprej. Če bodo oni vodili vlado, se bojim, da nas res čaka recesija. Če bomo šli po pravi poti, pa lahko nadaljujemo z znatno gospodarsko rastjo, ki bo prehitela povprečje Evropske unije. Slovenija bo po kupni moči na prebivalca v nekaj letih ujela sosednjo Italijo, čeprav ima ta akumulacijo še iz časov rimskega cesarstva. Danes ustvari dva milijona Slovencev toliko kot štirje milijoni Hrvatov. Nobene bojzani ni, da bi ob pametnem ravnanju zašli v kakšno recesijo. Imamo dovolj trdne temelje, da se lahko spopademo tudi z manj ugodnimi gospodarskimi okoliščinami v naši sosesčini. Dali pa bomo večji poudarek bolj pravični delitvi ustvarjenega. Za ta namen smo sprejeli zakon o udeležbi zaposlenih na dobičku, podjetja bomo z davčnimi olajšavami spodbujali, da ta zakon čim bolj uporabljajo. Ni pravično, da si dobiček delijo samo lastniki kapitala in menedžerske elite.

Vzpostavljeni so pogoji, v katerih lahko vsi zaživimo bolje. Sprejeli bomo paket ukrepov za povečanje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva in trgovine. Sprejeli bomo krovno nacionalno strategijo prilagajanja podnebnim spremembam in spremembam, ki jih prinaša neizogiben prehod na brezogljična goriva. Začeli bomo pogovore s socialnimi partnerji ter z reprezentativnimi organizacijami mladih in upokojencev o nacionalnem medgeneracijskem sporazumu za prihodnost. Osnova sporazuma bo dogovor o medgeneracijski solidarnosti, oblikovanje posebnega nacionalnega sklada za spodbujanje inovativnosti in nagrajevanje vrhunskih dosežkov ter dogovor o soodgovornosti za trajnostni razvoj. Nadaljevati bomo z decentralizacijo. V Sloveniji bomo vzpostavili stanje, v katerem bodo imeli ljudje vsaj približno enake izhodiščne možnosti, ne glede na to, ali se rodijo in živijo v Ljubljani, Brkinih, Suhi krajini ali na Goričkem. Zato bomo izenačevali pogoje za šolanje, za štipendije, pospešeno posodabljalni ceste in železniško infrastrukturo. Skratka, čaka nas še veliko dela.

Rekli ste, da je v naslednjem mandatu še marsikaj postoriti. S kom boste to postorili? Vaši koalicijski partnerji so izredno šibki. Nekako jim tudi prognoze, ki so jim doslej pred vsakimi volitvami nakazovale vstop v parlament, tega ne kažejo več.

Glede koalicije je cilj Slovenske demokratske stranke podoben kot pred štirimi leti. Oblikovati široko razvojno koalicijo. O tej koaliciji se bomo pogovarjali z vsemi strankami, ki bodo prišle v parlament. Tako kot smo to storili leta 2004. V sedanjih koaliciji, prvi v zgodovini Slovenije, ki je zdržala cel mandat, sodelujejo vsi, ki so to želeli. V opoziciji so ostale samo tiste stranke, ki so zavrnile sodelovanje. Ko danes govorijo, kaj je bilo vse zamujeno in ni bilo narejeno, pozabljajo, da so bile vse povabljene k mizi. SDS ni izključevala nikogar. V 21. stoletju, ko je Slovenija članica Evropske unije, v kateri lahko dobri sodeluje 27 zelo različnih držav, ni nobene osnove več za politiko izključevanja. Razen skrajno ideološke. Upam pa, da smo le-to končno presegli tudi v Sloveniji.